

Antoni Abat. Amb tot i això, romagueren a l'hospital els pocs religiosos que en aquella època hi havia, fins que, acabats aquests ¹³ es va destinar aquell edifici per a col·legi de pública ensenyança, al qual efecte l'Illtm. Sr. Bisbe Dr. Pere Antoni Juano, va ordenar venir de Madrid a un reverend Pare de les Escoles Pies.

... ..
 ... ..

Prosseguint la nostra tasca, ens confirma l'existència de l'Hospital en el lloc que hem suposat, la detallada ressenya que el molt Illtre. Degà Sr. Vives fa en el seu "Episcopologio", de la visita que en 2 d'agost del 1782, féu a les esglésies i oratoris de Ciutadella l'Illtm. Dr. Rubio Benedicto, esmentat d'una manera particular l'efectuada "a l'edifici del costat de l'oratori de Santa Maria Magdalena destinat aleshores a Hospital, per al servei del qual —afegeix—tingué que edificar-se, sens dubte, la dita església", afirmant l'alludit autor "que aquest Hospital fou el primer que va haver-hi a l'illa" ¹⁴.

I que l'esmentada església o oratori, que com diu l'Illtre. Degà Vives, s'havia "edificat pel servei de l'Hospital", existia des de molt antic, com també existia el propi hospital al costat de la mateixa ¹⁵ ens ho confirma, a més, de tot l'anteriorment exposat, la visita que l'11 de novembre de 1565 i per delegació del Bisbe de Mallorca féu a *Ecclesiam hospitalis de Ciutadella*, el Rvd. Llorenç Froncilles, els beneficis que fundaren en la mateixa el Magnífic Guillem Martorell ¹⁶ i en 1761 el Rvd. Dr. Rafael Pons, Prevere i Canonge, així com l'acta de la visita del Bisbe de Mallorca, En Joan Vich i Manrique, en la qual consta que foren els Gomiles i Martorells els que en l'esmentada església tenien llur sepultura *majorum*, acreditant-ho així la partida de defun-

¹³ En 28 de novembre del 1829, va morir a l'extingit convent, el darrer dels monjos que quedava, Fray Pere Bagues.

¹⁴ "Episcopologi", de l'Església Catedral de Menorca, pàg. 179.

¹⁵ El dit hospital tenia la porta d'entrada en el carrer del seu propi nom, conegut avui amb el de "Francesc Netto". A la façana es veu encara avui un escut, sense corona, amb un rètol que diu "Casa municipal de Caritat".

¹⁶ "Beneficio que havia en las iglesias de Menorca en 1792", de J. Ramon.

ció de D.ª Jerònima Martorell, data 19 d'abril del 1606 ¹⁷.

Malgrat tot quant hem expressat sobre el particular, precisa que fem constar, com sosté el nostre respectable amic el Rvd. P. Bosch, que l'alludida església de Santa Maria Magdalena, en data i per causes desconegudes, es va enderrocar, reedificant-se novament i obrint-se al culte el 29 de març del 1776, opinant el referit P. Bosch que es reedificaria en el mateix lloc que s'aixecava la primitiva ¹⁸.

... ..

Fullejant amb detenció les actes de les sessions celebrades per l'Ajuntament de Ciutadella, veiem amb gran satisfacció, manifestada en totes elles l'especial atenció que sempre varen merèixer, per part de la Corporació municipal, les institucions benèfiques establertes a la nostra ciutat; i encara que el Municipi ciutadellanenc, en el transcurs del temps ha tingut que travessar moltes vegades situacions veritablement difícils pel seu precari estat, no ha oblidat mai les necessitats angoixoses que en no poques ocasions varen ensenyorir-se d'aquells centres d'amor i caritat.

En ampliar l'Hospital amb la Casa d'Exposits varen augmentar-se considerablement les despeses consignades per Beneficència, tant, que l'any 1835 consta que tancava l'Hospital anyalment els seus pressupostos amb un dèficit de 25.141 rals de velló, 12 meravedisos, el qual dèficit va obligar a l'Ajuntament a multiplicar els seus esforços, per tal de salvar aquella anòmala situació financiera ¹⁹ que posava en risc la vida d'una porció de criatures allà acollides i l'alimentació de les quals anava a càrrec d'altres tantes dides assa-

¹⁷ "Treballs del Rvd. P. Bosch", publicat a "El Iris", en setembre del 1926.

¹⁸ L'autor d'aquestes línies, en el volum de la seva obra "Alcaldes de Ciudadela", fa constar que pocs dies abans (juliol del 1926) d'ésser enderrocada per l'Autoritat local, dita església, va fixar-se en la data "1776" que figurava en la volta de la repetida església de Santa Maria Magdalena. El seu perillós estat va obligar llur enderrocament.

¹⁹ En 9 d'octubre del 1840, l'Ajuntament del senyor Guevara, va nomenar Administrador d'aquell establiment a En Llorenç Salord i Bagur, i en 30 de desembre del 1842 va designar com a director dels mateixos a En Miquel Roselló.